

■ **соцзахист**

Ключі до щастя

У Житомирі та Хмельницькому 94 сім'ї прикордонників отримали квартири в новозбудованих будинках. Новосели – співробітники Північного регіонального управління, Житомирського загону та військовослужбовці Національної академії імені Богдана Хмельницького.

■ **позиція**

Фронт професора Сергієнка

У невеличкому холі офтальмологічної клініки професора Андрія Сергієнка завжди людно. Серед пацієнтів і два бойових побратими, які торік у зоні АТО отримали опіки очей, що характерні при застосуванні тактичного лазера.

Ми зустрілися з керівником цієї клініки Андрієм Сергієнком та мали відверту розмову. Розпочали з випадку поранення наших колег.

5
стор.

6-7
стор.

Прикордонник України

№ 21 (5563)
2 червня 2017 року

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

4-5
стор.

До перемог, панове офіцери!

■ **кордон за тиждень**

Встановленим порядком оформлено **1,78 млн** осіб та **392 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **873** особи, зокрема, **10** незаконних мігрантів

Вилучено **12** одиниць зброї, **14** боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **1,505 млн** гривень

коротко про головне

Що слід знати про без віз

Щоб їздити до Європи без візи, обов'язково потрібно мати біометричний закордонний паспорт громадянина України. Ця норма стосується і дітей. При цьому, паспорт для виїзду за кордон дітям від народження і до 16 років оформляється строком на 4 роки, а після 16-ти видаються паспорти з повним терміном дії – на 10 років. Українцям зі звичайними, не біометричними закордонними паспортами, потрібно, як і раніше, оформляти візу. Оформляючи документ для поїздок дитини за кордон варто звернути увагу, що до 12 років діти не здають відбитки пальців, проте документ зберігає статус біометричного і дає дозвіл на безвізовий їзд до ЄС. Уже з 12 років ця процедура є обов'язковою, а підпис дитини під час оформлення паспорта ставиться, починаючи з 14 років. Також варто пам'ятати, що біометричний паспорт, підтвердження мети і фінансового забезпечення необхідні в подорожі за замовчуванням. Крім того, є обставини, за яких може бути відмовлено у перетині кордону. Так, за інформацією Департаменту консульської служби МЗС України українці можуть отримати відмову, якщо:

- перебувають у списку осіб, що становлять загрозу суспільному порядку, суспільному здоров'ю чи внутрішній безпеці;

- перебувають у списку осіб, в їзд яких, хоча б в одну країну ЄС, заборонено;

- засуджені у будь-якій країні ЄС за злочини, які передбачають кримінальне покарання у вигляді позбавлення свободи строком мінімум на один рік;

- є об'єктом рішення про видворення з країни, яке приймається, зокрема, у випадках нелегального перебування;

- є докази участі в злочинній діяльності чи наявності умислу брати участь у подібній діяльності;

- якщо немає усіх необхідних документів, підтверджуючих мету поїздки.

Олена ТАЩИЛІНА

Офіцери строкової служби

Міністр оборони України Степан Полторак підписав наказ, який визначає умови призову на строкову службу офіцерів запасу. За новими нормами на службу можуть призиватися офіцери віком до 43-х років, які пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, закінчили військові кафедри, мають вищу освіту не нижче бакалавра і яким присвоєно первинне офіцерське звання. Строк служби становитиме 18 місяців. Особи, які отримують повістки, зобов'язані у визначений термін прибути на пункти збору для проходження служби. У разі неявки без поважних причин, які мають бути документально підтверджені, громадяни нестимуть відповідальність відповідно до чинного законодавства. Підставою для відкладення призову можуть бути сімейні обставини, стан здоров'я. Також відстрочка може надаватися для набуття освіти або для продовження трудової діяльності. Офіцери проходять службу поза межами АТО у пунктах постійної дислокації військових частин і підрозділів. Проте вони можуть залучатися до служби в АТО у разі добровільного укладення відповідного контракту.

Світлана ДЕЙЧУК

з нагоди свята

У переддень професійного свята вартових рубежу Президент України Петро Порошенко зустрівся з військовослужбовцями Держприкордонслужби та відзначив високими державними нагородами тих представників нашого відомства, які зробили значний внесок у справу охорони кордону, проявили особливу мужність та високий професіоналізм.

«Прикордонники – зразок чесності, порядності, рішучості і відваги»

Сергій ПОЛЩУК

– Прошу передати у підрозділи мої слова найщирішого вітання всім прикордонникам. Це – еліта військовослужбовців. І ви не одноразово це доводили. Ви користуєтесь особливою шанованою українського народу і великою повагою Президента, – наголосив Глава Держави.

Петро Порошенко відзначив, що за останні роки у відомстві відбулися позитивні зміни та наголосив на внеску Держприкордонслужби у лібералізацію візового режиму з ЄС. На його переконання, якісна робота усього без винятку персоналу Служби відіграла роль в ухваленні важливого для країни рішення – надання українцям права без віз подорожувати до країн Європейського Союзу.

– Сьогодні саме прикордонники є тими, хто координує інтегроване управління кордо-

нами, хто забезпечив прорив нашим відносинам із сусідами. Відкриваються спільні пункти пропуску, відбуваються спільні операції, відбувається унікальна довіра. Це характеризує абсолютно нове обличчя, нові якості прикордонної служби, – підкреслив Президент.

Верховний Головнокомандувач висловив вдячність керівництву відомства за кардинальні й рішучі зрушення, які відбулися у Держприкордонслужбі за останні роки. Сьогодні прикордонники демонструють якісну нову техніку, засоби зв'язку, включаючи супутниковий захищений зв'язок, якісну комунікаційну стратегію управління кордонами. Ефективне отримання інформації та координація дій налагоджені на найвищому рівні, констатував він.

– Ефективно діюча прикордонна служба є ключовим елементом забезпечення національної безпеки України і, як на мене, ми на сьогодні день вийшли на новий якісний рівень,

– резюмував Петро Порошенко зазначивши, що питання ефективного забезпечення прикордонної служби є одним із пріоритетних під час його переговорів зі стратегічними партнерами України.

Глава Держави висловив глибоку вдячність усім, хто сумлінно й самовіддано виконує бойові завдання із захисту Батьківщини. Особливо він відзначив прикордонників, які захищають територіальну цілісність та суверенітет України на Сході. «Більше 16 тисяч військовослужбовців прикордонного відомства є учасниками бойових дій. 738 – отримали заслужені державні бойові нагороди», – констатував Президент.

Присутні вшанували пам'ять і 67-ми вартових рубежу, які загинули у боях. «Вони є зразком чесності, порядності, рішучості і відваги. Впевнений, що саме такими мають бути справжні українські прикордонники», – підкреслив Петро Порошенко. ■

офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №141/2017 Про відзначення державними нагородами України

За значний особистий внесок у справу охорони державного кордону, мужність, високий професіоналізм, зразкове виконання військового обов'язку та з нагоди Дня прикордонника постановляю:

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня
БЛЯШЕНКА Олега Вікторовича – генерал-лейтенанта
Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня
ВАСІЛЬЄВА В'ячеслава Олександровича – підполковника
ДЕРЕВЕНСЬКОГО Івана Степановича – підполковника
КОВАЛЯ Олега Васильовича – майора
КОЗИКА Ігоря Валерійовича – майора
ЯРОША Ярослава Володимировича – підполковника

Нагородити орденом Данила Галицького
ГОЛОВКА Юрія Олексійовича – полковника
ЄВДОКИМОВА Валерія Володимировича – генерал-майора
КРИСУ Петра Степановича – полковника
ПІДГОРОДЕЦЬКОГО Ігоря Анатолійовича – полковника

Нагородити медаллю «За військову службу Україні»
БАГАНА Романа Миколайовича – старшого сержанта
КАЦЮБУ Ігоря Олександровича – капітана
КВАСА Ігоря Івановича – старшого сержанта
КОВАЛЬОВА Дмитра Віталійовича – капітана
КУШНІРА Олега Михайловича – капітана

РОТАРЯ Сергія Євгеновича – підполковника
ЧАРКУ Василя Йосифовича – підполковника

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня
ГОРБАТЮК Інну Миколаївну – прапорщика
РЕМІННОГО Олексія Сергійовича – підполковника

Нагородити медаллю «За врятоване життя»
СЕРВИЛА Тараса Ярославовича – старшого лейтенанта

Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
БАРАШКІНА Дениса Михайловича – старшого прапорщика
ВАЩУКА Олександра Миколайовича – прапорщика
КАРАКАЙ Олену Олексіївну – старшину
КРАВЧУКА Віталія Миколайовича – прапорщика
МУСІЙОВСЬКОГО Анатолія Володимировича – старшину
НАДОЛЬСЬКОГО Сергія Івановича – старшого прапорщика
ОВСІЄНКА Олександра Вікторовича – молодшого лейтенанта
РУБІСА Юрія Михайловича – прапорщика
САМОНЕНКА Олександра Миколайовича – прапорщика
СИМОВОНЮКА Миколу Миколайовича – старшого сержанта
ТИМОШЕНКО Оксану Яківну – прапорщика.

Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 травня 2017 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №143/2017 Про присвоєння військових звань

1. Присвоїти військове звання генерал-лейтенанта генерал-майору **ЦИГИКАЛУ Петру Олександровичу** – директору Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України.

2. Присвоїти військове звання генерал-майора: полковнику **ГУРІ Олександровичу** – директору Департаменту ресурсного забезпечення Адміністрації Державної прикордонної служби України;

полковнику **ЛУЦЬКОМУ Олександровичу** – першому заступнику начальника регіонального управління – начальнику штабу Східного регіонального управління Державної прикордонної служби України.

Президент України П. ПОРОШЕНКО
25 травня 2017 року

■ спецназ

Браконьєрам – сушити весла

Підрозділ спеціальних дій на воді введено до штату Десятого окремого загону оперативного реагування (ДОЗОР) тільки в березні нинішнього року. Проте уже сьогодні бойовий «земноводний» колектив активно діє в українських внутрішніх водах. Тихо та ефективно, як і належить спецназу. І, звичайно, суттєво ускладнює життя всіляким терористам і диверсантам.

Іван КАЧУР

– Завдання, для виконання яких це було впроваджено, – специфічні, – пояснює начальник ДОЗОРу полковник Вадим Собко. – Насамперед йдеться про патрулювання стику Чернігівського і Житомирського загонів та акваторії Київського водосховища. А ще плануємо раптові рейди по багатьох морських і річкових ділянках країни. Справа ця для нас нова, отже потребує розвитку та удосконалення. Тому ми постійно вивчаємо сучасні шляхи підготовки персоналу, а також запозичуємо досвід наших колег за кордоном, Одеського загону Морської охорони та ВМС.

■ вишкіл

На воді й під водою...

Юрій ТРУБАЧОВ

Це типовий епізод з нещодавно проведених у Маріупольському загоні Морської охорони зборів із водолазами. Секретами майстерності ділилися досвідчені інструктори центру «Народний проект».

Програма передбачає два етапи. Спочатку адаптаційний курс «Акватлону»:

Усі «специ» уже мають за спиною підготовку за системою «БОРТАК». Попереду – заплановані тренінги під патронатом американських партнерів, курси на базі Одеської національної морської академії та низка програм із підготовки водолазів.

Належна увага приділяється й технічній складовій, адже прикордонних «акваспецназівців» до місця призначення ще потрібно доставити. Потім порушників, які зазвичай прагнуть уникнути відповідальності, – наздогнати. Тому й ДОЗОР було посилено парком швидкохідних сторожовиків.

– Автономність штатних плавзасобів – до п'яти діб при наявності прісної води за бортом, і три доби у відкритому морі, – ділиться начальник відділення прикордонних катерів загону старший лейтенант Юрій Науменко. – Члени екіпажу мають можливість повноцінного відпочинку після нічного рейду або наряду. Є зручні спальні місця, пристосування для розігріву їжі, умивальник і галюнь. З озброєння – радіолокаційні станції та за потреби можуть бути встановлені 7,62-міліметрові кулемети ПКМ(б).

Смик – послаблення – смик – так за допомогою мотузки бойовий плавець сигналізує на поверхню про знайдений на дні предмет. У відповідь волонтер центру «Народний проект» Костянтин Миргородський заздалегідь обговореним способом тягне сигнальний кінець, подаючи команду на підйом. Згодом з азовських глибин серед бульбашок з'являється аквалангіст, стискаючи в руці імітатор мінометної міни. За декілька секунд – він вже на пірсі, де товариші допомагають зняти спорядження.

плавання в ластах на контрольний час та дистанцію, виконання спеціальних парних силових вправ на воді, опанування навичок боротьби під водою. Також відпрацьовувалися навчальні завдання із затримання дихання, подолання страху: плавання із зв'язаними кінцівками, стрибки з вишки з вантажем, в'язання вузлів під час затримки дихання. Не лишилися поза увагою основи безпеки на воді, способи підйому та евакуації постраждалого, надання допомоги аварійному водолазу, володіння спорядженням, дихання декількох людей з одного апарата, дії у позаштатних ситуаціях та робота наосліп із сигнальним кінцем.

Другий етап – легковолодазна наука. Тут опановувалися: пошук в умовах обмеженої видимості, обстеження гідротехнічних споруд та гвинтувальної групи і корпусу кораблів.

Окрема вправа – монтаж/демонтаж спеціально розробленого конструктора. Це металева конструкція з різними групами різьбових штирів та пластин з отворами, які можуть стати лише у певне місце.

За результатами зборів інструктори високо оцінили навички підопічних. Командування Маріупольського загону Морської охорони подякувало волонтерам і запросило частіше відвідувати моряків-прикордонників.

■ гарячі будні

Із АК у торбі

У пункті пропуску «Гоптівка» Харківського загону під час прикордонно-митного оформлення автобуса «Торецьк – Москва» охоронці східного рубежу вирішили ретельніше перевірити 26-річного молодика, стосовно якого було орієнтування СБУ. Інформація підтвердилася: під час огляду серед особистих речей нашого співвітчизника правоохоронці знайшли АК-74 у розібраному вигляді. Наразі зброю вилучено та передано співробітникам СБУ. Тривають подальші процесуальні заходи.

Дмитро КАЛЬНИЦЬКИЙ

Арсенал на обійсті

Міжвідомча група у складі оперативних співробітників Держприкордонслужби, прокуратури та поліції реалізуючи оперативну інформацію в рамках кримінального провадження за статтею 263 ККУ «Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами» обшукала приватне помешкання громадянина України у населеному пункті Виноградне Донецької області. Правоохоронці знайшли справжній арсенал: дві мисливські рушніці «ІЖ», револьвер, гранату РГД, 13 набоїв калібром 12 міліметрів, порох у трьох ємностях по 250 грамів і 35 капсулів до патронів. Співробітники Національної поліції вилучили зброю та боєприпаси, а власника затримали. Наразі тривають слідчі дії.

Ігор ЗАРУДНЄВ

Камінці були зайвими

Прикордонники Львівського загону спільно з митниками в автомобільному пункті пропуску «Утринів», що на кордоні з Польщею, виявили «сонячне каміння». Так, під час прикордонного контролю «зелені кашкети» звернули увагу, що водій автомобіля «Опель» помітно нервувався. Відтак авто ретельніше перевірили. Прикордонники не помилилися у своїх здогадках: українець запакував у конструктивні особливості автомобіля каміння жовто-коричневого кольору. Всього вилучено понад три кілограми необробленого бурштину. Котрабанда та автомобіль ділька передано працівникам фіскальної служби.

Ярослава МЕЛЬНИК

Мерседес із лишніми запчастинами

Під час прикордонно-митного оформлення автомобіля «Mercedes-Benz» у пункті пропуску «Порубне» Чернівецького загону інспектор прикордонної служби запідозрив, що водій у мікроавтобусі перевозить приховані товари. Тому було прийнято рішення ретельніше оглянути авто. Підозри підтвердились: у порожнинах задніх дверей та бокових стінках вантажного відділення буса було знайдено автомобільні запасні частини. Сума оцінки контрабанди і авто становить майже півмільйона гривень. На 43-річного буковинця складено відповідні процесуальні документи, а товар і транспортний засіб вилучено.

Сергій БРОВКО

■ альма-матер

Військові однострої, випрасувані як ніколи. Єдиний організм парадної «коробки» відбиває стукіт сочень юних сердець безапеляційним, нестримним, потужним синхронним ритмом. Гримить оркестр, злітає в небо хмарка монет, і стрій незворотно прямує в офіцерську путь, коли кожен прийматиме свої непрості рішення, захищаючи честь і славу України на її кордонах. Можливо, вони вестимуть за собою зовсім інші, бойові, порядки і в зовсім інших умовах, але завжди пам'ятатимуть відчуття плеча товаришів, які зараз крокують поряд.

До перемог, панове офіцери!

У Національній академії імені Богдана Хмельницького відбувся ювілейний 25-й випуск офі

Іван КАЧУР

Нинішнього року в підрозділи охорони кордону попрямували 237 офіцерів. Імена п'яти з них викарбувані на дошці пошани навчального закладу. 54 вчорашні курсанти та слухачі – відмінники навчання. Вони отримали дипломи з відзнакою. 26 – молоді дівчата, які не побоя-

лися взяти до своїх рук зброю і відповідальність за долю підлеглих та безпеку Батьківщини.

В урочистостях з нагоди офіцерського випуску взяли участь Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, Голова Держприкордонслужби генерал-полковник Віктор Назаренко та заступник Голови Адміністрації Президента Валерій Кондратюк. Традиційно серед гостей свята були представники органів місцевої влади, рідні й близькі випускників та ветерани.

– Соціологічні служби засвідчують довіру українського народу до прикордонників на рівні 40–50 відсотків, – промовив до присутніх Арсен Аваков. – Це дуже високий рівень довіри. Вище – тільки Церква. Збройні Сили України нарівні з вами. Я звертаюся до вас, не підведіть! Зараз, завтра. Я сподіваюся, що ви будете гідні хлопців, які загинули, тих людей, які створили цю довіру. Покладаємося на вас і віримо, що ви будете її зміцнювати!

Генерал-полковник Віктор Назаренко зазначив, що Національна академія за 25 років випустила понад десять тисяч офіцерів, висококласних професіоналів і патріотів своєї Батьківщини. Вже більше половини з них пройшли випробування у зоні АТО. Дехто, на жаль, загинув.

– Ви – наше майбутнє. Нове покоління, нове обличчя українського кордону, і я пишаюся тим, що маю можливість керувати вами, – звернувся до випускників Голова Служби. – Перед вами – дуже амбітні завдання: не тільки боронити кордон на сході, а й охороняти його на інших ділянках. Найближче з цих завдань – 11 червня. Ви повинні забезпечити безперешкодний в'їзд і виїзд наших громадян, які отримали можливість без віз подорожувати до Європи. Разом з вами ми будемо будувати Державну прикордонну службу, будувати нашу державу. Щиро дякую професорсько-викладацькому складу Академії за те, що вони підготували професіоналів найвищого класу. Дякую батькам, які виховали справжніх патріотів України. Щасливої вам офіцерської дороги, вчасно замінити нас, стати керівниками загонів, регіональних управлінь, підрозділів та керувати Державною прикордонною службою України!

Загалом прикордонне відомство отримало поповнення офіцерськими кадрами за різними спеціальностями. 45 випускників навчалися на факультеті підготовки керівних кадрів, 85 молодих офіцерів пройшли вишкіл за програмою «охорона та захист державного кордону», 76 – отримували знання на факультеті правоохоронної діяльності, 18 – вивчали іноземні мови й гуманітарні дисципліни, 13 – опанували інженерно-технічні спеціальності. Поповнення буде направлено на всі ділянки державного кордону України, окрім районів проведення антитерористичної операції. Більшість випускників брали участь в АТО і є учасниками бойових дій. Троє з них відзначені державними нагородами.

Під час урочистостей почесні гості вручили випускникам дипломи, а також відзна-

■ СОЦЗАХІСТ

Ключі до щастя

У Житомирі 58 сімей прикордонників отримали квартири в новозбудованому будинку. Новосели – співробітники Північного регіонального управління та Житомирського загону. 35 із них – учасники антитерористичної операції.

Із довгоочікуваною відрадною подією щасливців привітав Голова Служби генерал-полковник Віктор Назаренко, а також керівники органів місцевої влади та взаємодіючих органів.

Віктор ВИРВА

У своєму виступі керівник Служби акцентував увагу на тому, що амбітне завдання забезпечення житлом військовослужбовців та членів їхніх сімей успішно реалізовується за активної підтримки Президента України, Уряду та Парламенту. Адже на цю будову з Держбюджету виділено 44 мільйони гривень.

Після вручення ключів і документів господарі отриманих осель не стримували емоцій довгоочікуваної радості. ■

церів-прикордонників

чили окремих військовослужбовців відомства державними нагородами.

І ось настав час попрощатися із Бойовим Прапором. Цей момент завжди зворушливий, хвилюючий і трішки сумний. Людська доля, як і природа, змушує змінювати етапи життя, рухаючись назустріч новому, згадуючи добром пережиті труднощі та радощі минулого. Прихиленим коліном у душевному мовчазному жесті віддано шану стягу, що встиг стати рідним за роки, проведені під ним. Декілька секунд подумати про своє у повній тиші. Здається, обличчя молодих юнаків на секунду стали мужнішими і старшими, блиснула вольова твердість і рішучість в очах вродливих дівчат. Їх чекають нові знамена інших підрозділів, розкиданих по карті на сотні й тисячі кілометрів, труднощі й подвиги, радість і смуток, когось – гіркота поразок, а когось – ейфорія від здобутих перемог, але, безумовно, усіх – відчуття солодкої втоми і заслуженої шани українського народу.

Рівняйся! Струнко! Вухом уже не чує наступних команд, але організм виконує їх інстинктивно. Гримнула ліва нога у першому кроці урочистого маршу, і за декілька секунд монети злетять у небо, проводжаючи сотнями сонячних спалахів мужню когорту спадкоємців тисячолітніх традицій найкращих воїнів України. ■

Адреса радості: Шевченка, 46

У Хмельницькому заселено новий житловий будинок для військовослужбовців Національної академії імені Богдана Хмельницького. Власні помешкання на території військового містечка прикордонної альма-матер отримали 36 сімей, із них 12 – учасники антитерористичної операції.

Володимир ЗАХАРЧУК

Привітати щасливих новоселів прибули Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, Голова Служби Віктор Назаренко та заступник Голови Адміністрації Президента Валерій Кондратюк. Також на входинах були присутні керівники області та міста, представники інших силових відомств Хмельниччини та інші гості.

– Підвищення соціальних гарантій персоналу є одним із основних завдань на шляху реформування прикордонної служби. І сьогодні мені надзвичайно приємно передавати високоякісне житло вартівним рубезу, серед яких є учасники АТО та ветерани служби, – звернувся до присутніх із вітальним словом Арсен Аваков.

Також військовослужбовців привітав Голова Служби генерал-полковник Віктор Назаренко.

До речі, у Хмельницькому триває зведення наступного будинку, де вже проходять будівельно-монтажні роботи. Його здача запланована наприкінці цього року. ■

ПОЗИЦІЯ

У невеличкому холі офтальмологічної клініки професора Андрія Сергієнка завжди людно. Тут чекають на прийом люди різного віку та статусу. Поруч сидять пенсіонер і юнак, поправляє окуляри немолодий священник, а в куточку, на спеціальному столику, молода мама годує немовля. Тим часом неподалік від входу тихо ведуть розмову однолітки: один одягнений у військовий однострій, інший – у діловий костюм. Це – два бойових побратими, які торік у зоні АТО отримали нетипові опіки очей, що характерні при застосуванні тактичного лазера.

Ми зустрілися з керівником цієї клініки Андрієм Сергієнком та мали довгу й відверту розмову. Розпочали, звичайно, з випадку поранення наших колег.

Фронт професора Сергієнка

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА:

СЕРГІЄНКО Андрій Миколайович – доктор медичних наук, професор. Президент асоціації офтальмохірургів України.

Народився у місті Слов'янськ на Донеччині. Медик у другому поколінні. 1988 року закінчив Київський медичний інститут ім. академіка О. Богомольця та почав працювати у Київській міській лікарні «Центр мікрохірургії ока». 2009 року здобув ступінь доктора медичних наук. З 2010 року – завідувач відділення вітреоретинальної хірургії цього закладу.

За два роки – професор кафедри офтальмології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Шупика. Закінчив Міжнародний інститут менеджменту.

Постійно вдосконалює вітреоретинальні хірургічні навички. Навчався у клініках Бостона (Філадельфія, США), Любліна (Польща), Гамбурга та Бремена (Німеччина).

Уперше в Україні впровадив та почав застосовувати сучасні методи хірургії сітківки ока. Активно брав участь у створенні вітчизняної школи вітреоретинальних хірургів. Є автором понад 120 наукових робіт і чотирьох патентів. Має трьох дітей. Спортсмен-легкоатлет.

Андрій КУЧЕРОВ

В УСПІХ МАЛО ХТО ВІРИВ

У липні 2016 року троє прикордонників, які на різних позиціях використовували для спостереження оптичні прилади (бінокль і артилерійську стереотрубу), отримали схожі опіки сітківки очей. Після надання першої медичної допомоги їх евакуювали до столичного госпіталю. Однак незважаючи на зусилля медиків, у двох вояків перспективи склалися невтішні: надто великими були розриви в центрі сітківки ока. Стояла загроза подальшої втрати зору.

Враховуючи нестандартне травмування (ймовірно застосування тактичного лазера), за термінову складну операцію ніхто у столиці братися не ризикнув. Хірурги-офтальмологи не давали жодних гарантій, що ризик оперативного втручання виправдається і зір відновиться. Остання надія була на лікаря Сергієнка – одного з найкращих спеціалістів з хірургії сітківки в Україні.

Андрій Миколайович погодився оглянути прикордонників і, перервавши відпустку, повернувся у Вінницю. Після обстеження він підтвердив необхідність термінової операції для підполковника Леоніда Шелеста, найбільш травмованого. Сержанта Ігоря Павловича необхідно було лікувати медикаментозно і постійно контролювати стан очей.

Офіцера-прикордонника професор Сергієнко оперував особисто. Результат не забарився: вже за місяць стан прооперованого значно покращився, а невдовзі він вже й не згадував про травму. Більш того – повернувся у рідний підрозділ і продовжує службу на передовій. Саме з теми специфічних поранень (мова йтиме про застосування ворогом променевої зброї) ми й почали розмову.

– Я добре пам'ятаю цих двох пацієнтів. Одному – зроблено успішну операцію, іншого вдалося «витягнути» за допомогою ліків, – говорить лікар. – Це були не перші військові, які мали такі ураження очей. Загалом же, тільки через нашу клініку пройшло не менше восьми військових, яких, найвірогідніше, засліпили тактичним лазером.

За словами Андрія Миколайовича, більшість таких травмованих повернулися до нормального життя. Проте, на жаль, декілька з них все ж втратили зір. Коли ця

підступна зброя діє з близької відстані та має сильну потужність – шансів врятувати очі небагато. Безжалісний промінь випалює сітківку щент! Хірургу-офтальмологу залишається лише зафіксувати вердикт: «зачепитись», щоб відновити зір, немає за що!

Утім, як стверджує професор Сергієнко, травми, отримані військовими від дії лазерних променів, завдані досить грамотно. Відчувалося, що потужність цієї зброї спрямована переважно на те, аби вивести бійця з психологічної рівноваги та спричинити короточасну втрату зору. Адже сліпота буває двох видів: зворотна та незворотна. Застосування лазера викликає, як правило, першу. У разі правильного лікування її вдається подолати.

– Однак такі специфічні поранення – швидше виняток. Найбільш поширеними та небезпечними в зоні АТО є мінно-вибухові травми очей, – зазначає Андрій Миколайович. – У перші місяці після початку бойових дій на Сході – це був справжній жах. Коли відбувається розрив очних яблук – шансів на одужання майже немає. Людина стає сліпою до кінця життя. Навіть якщо в око влучає уламок, то травмується лише один орган. Іншим можна бачити та продовжувати повноцінно жити.

Такі травми у переважній більшості поранених виникали через відсутність тактичних окулярів. Той же дрібний алюмінієвий пил (цей компонент використовується у вибухових пристроях) легко відбивається від скла тактичних окулярів і не завдає жодних травм.

З часом, коли покращилося забезпечення військових захисним спорядженням, кількість травм очей на передовій почала зменшуватися, але ця тема й надалі залишається актуальною. Наприкінці минулого року було проведено спеціальну конференцію з військової офтальмології, де піднімалися багато нагальних проблем, а медики ділилися досвідом лікування військових із зони проведення АТО.

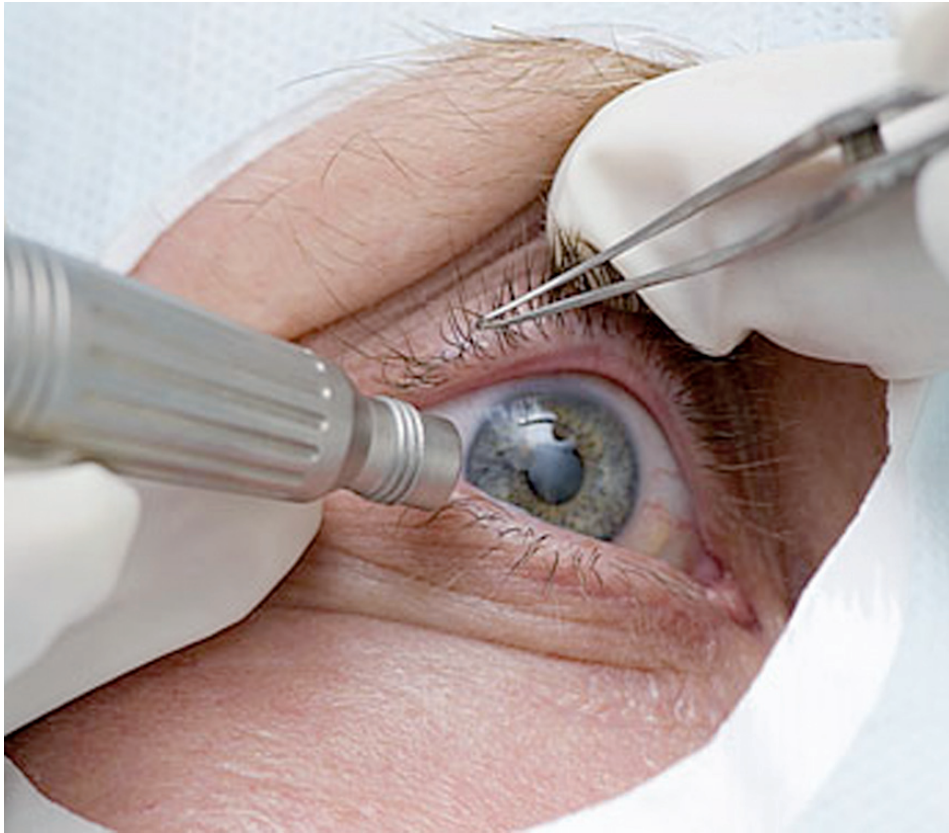
– Взагалі, як би цинічно це не звучало, але війна – своєрідна травматична епідемія, і вона дає надзвичайно сильний поштовх медицині, зокрема й офтальмології, – зауважує Сергієнко. – Проблеми, які у цій сфері накопичувалися роками, долаються сьогодні швидко та без зволікань. Ми набуваємо безцінного досвіду, затверджуються нові підходи до лікування, стаємо більш обізнаними.

Підсумовуючи тему, керівник клініки зауважив, що з початку бойових дій, коли до медичних закладів країни (як державних, так і приватних) почали привозити поранених бійців, колектив, який він очолює, вирішив обслуговувати захисників Вітчизни безкоштовно.

– Це наш внесок у спільну боротьбу за незалежність. Ми й надалі прийматимемо на лікування травмованих військових і робитимемо все, аби повернути їх до повноцінного життя, – наголошує професор Сергієнко.

У НАС АРХАІЧНІ ПРИНЦИПИ

За твердженням Андрія Миколайовича, майбутнє нашої медицини залежить від багатьох факторів. Проте основним є створення страхової медицини.

– Україна, мабуть, єдина з країн Європи яка живе за старими, ще радянськими підходами до медичного обслуговування населення, – говорить він. – У той же час у більшості цивілізованих країн пацієнти напряму не платять за лікування. Діють державні програми, працює страхова медицина. Пацієнт

не думає про вартість ліків або операції. Натомість у нашій країні пенсіонери страждають, адже зі своєї мізерної пенсії вимушені відклади кошти на лікування, – каже Сергієнко.

Ще одна проблема – законодавче поле. В Україні дуже мало практичних прикладів, де у нас світові пріоритети. Одним із таких фактів є пересадка роговиці ока. Такі операції робили в Одесі та Києві ще у 30-их роках минулого століття. Однак цей напрям медицини протягом останніх

п'ятнадцяти років повністю паралізований «завдячуючи» недосконалому законодавству...

Наприклад, у трансплантології, той її сектор, який стосується офтальмології. У багатьох країнах перші закони, які дозволяли вилучати у померлих рогову оболонку ока, ухвалили ще понад вісімдесят років тому. Сьогодні у розвинених державах цей матеріал навіть надлишковий. І для цивілізованого суспільства – це звичайна процедура. Достатньо згадати колишнього президента Ізраїлю Шимона Переса. 94-річний високопосадовець, який помер минулого року, заповів рогівку своїх очей трансплантаційному центру Ізраїлю. А його близькі заявили про те, що він неодноразово висловлював бажання стати донором органів після смерті.

– А от приклад з нашого життя, – продовжує лікар. – Привозять зі Сходу бійця, якому внаслідок мінно-вибухової травми сильно пошкодило очі і він потребує оперативного втручання. Вітчизняні медики розводять руками: пересаджувати рогівку ока в нас не можна. Задля порятунку здоров'я військового довелось вирішувати безліч питань: першу трансплантацію йому зробили у Німеччині, другу – в США. Добре, що є підтримка зарубіжних партнерів, є енер-

гійні волонтери та просто небайдужі громадяни. Але ж за наявності законодавчої бази ми могли б без проблем робити такі операції у нашій країні. У нас є добре підготовлені лікарі, хірурги вміють і знають, як оперувати, а у більшості закладів є сучасна медична апаратура.

– Опіки сітківки ока, які фіксувалися у військових з початку бойових дій на Сході, – перші негативні «ластівки» застосування нових зразків лазерної зброї, – зазначає Андрій Миколайович. – Я з жахом думаю, що може бути, якщо енергія цих випромінювань буде посилена! Уже сьогодні нашим військовим необхідно шукати шляхи для захисту від цього нового виду зброї!

БЛИЖЧЕ ДО ПРОСТОГО ЛЮДУ

Своєрідним стартом власної ідеї створення в Україні сучасного та доступного лікувального закладу лікар Сергієнко вважає практику в одному з провідних американських шпиталів у штаті Філадельфія госпіталь «Уїлз Айз».

– Ще на початку 90-их минулого століття тамтешня офтальмологія була вже повністю амбулаторна, технологічні можливості вражали, а система підготовки лікарів та складання іспитів була дуже жорсткою, – згадує він. – Весь персонал лікарні працює як одне ціле, панує атмосфера поваги та уваги.

Однак найбільше вразив українського медика відділ для лікування захворювань сітківки і його лікар. Доктор у подробицях розповідав і показував пацієнтці її очне дно, знімок якого було виведено на екран комп'ютера. Під час діалогу він коментував зміни стану ока, пропонував план лікування.

– Побачене спонукало зробити хірургію сітківки і склоподібного тіла доступною і в Україні. Ця ідея не полишала мене довгі роки, – говорить Сергієнко.

Повернемося у сьогоднішній день. Здобувши гарну освіту та маючи у столиці постійну практику, Андрій Сергієнко полишає Київ та переїжджає у Вінницю, де відкриває власну приватну офтальмологічну клініку. Зазвичай роблять навпаки. Кожен, хто хоче себе реалізувати, прагне потрапити до столиці, де більше можливостей.

– Це рішення не було спонтанним або емоційним. Я зробив цей крок усвідомлено, – запевняє Андрій Миколайович. –

По-перше, я не вірю в потенціал і розвиток державної медицини. Вона дуже забюрокрачена та «заорганізована». Тому вирішив відкрити приватний лікувальний заклад, але хотів зробити це не в столиці, а у регіоні, тим самим наблизивши якісну офтальмологічну допомогу безпосередньо до людей. Це по-друге. Чому саме Вінниця? Тому що тут дійсно легко почати власну справу. У твоїх задумах та можливостях зацікавлені. Чинники не ставлять «палки в колеса». Тут дійсно діє «прозорий офіс». Це по-третє.

Однак амбітний задум лікаря вдалося реалізувати не до кінця. За словами професора, більшість його учнів та однодумців не погодилися змінити комфортну столичну обстановку, де налагоджені всі лікувальні та побутові процеси, на обласний центр.

Проте клініка таки відкрилася. Сьогодні вона успішно функціонує та має постійних клієнтів. Цінова політика побудована таким чином, що скористатися послугами приватного лікувального закладу мають можливість люди із доволі скромним сімейним бюджетом.

ПОЗБУТИСЯ «СОВКОВИХ» УЯВЛЕНЬ

– Вітреоретинальна хірургія, на якій я спеціалізуюся, – один із найважливіших напрямків офтальмології. Він пов'язаний із хірургічним втручанням та лікуванням різних патологій, зокрема й сітківки, яка є основою зорової системи, – продовжує бесіду керівник клініки. – Скажу більше, цей напрям медицини – переважно для людей похилого віку. Саме у літніх людей офтальмологічні хвороби стають хронічними. Трапляється чимало випадків, коли пацієнта привозять із запущеною формою захворювання. І їх можна зрозуміти: фінансовий стан багатьох, а особливо пенсіонерів, не дозволяє регулярно звертатися до лікарів та проводити різні діагностичні обстеження.

Що стосується офтальмологічних центрів на кшталт приватної клініки у Вінниці, то за твердженням Андрія Миколайовича, такі медичні заклади повинні бути в усіх обласних центрах України. Аби будь-який мешканець міста чи села міг протягом не більше двох годин доїхати до спеціалізованого закладу.

– Згадайте 80-90-ті роки минулого століття. Всі намагалися потрапити у знамениту московську клініку Федорова. А в Україні таких центрів на той час було лише два: у Одесі та в столиці. Сьогодні ситуація значно краща: сучасних офтальмологічних клінік з кваліфікованими фахівцями – вже зо три добрих десятки. Вважаю, що за останні двадцять років вдалося переламати тенденцію, і менше українців почали їздити за кордон лікувати очі. «Совкові» уявлення про медицину повинні зникнути зі свідомості наших громадян, – говорить Андрій Сергієнко.

ПРО ПРИКОРДОННИКІВ: З ТЕПЛОМ І ПОВАГОЮ

– Я буваю за кордоном, проходжу, як і всі, контроль і бачу роботу вартівних рубіжів. На них приємно глянути: підтягнуті, осанку тримають, змінилася форма, яка стала більш сучасною і функціональною. Професійно роблять свою справу. Щоразу повертаючись з-за кордону, після перевірки документів зітхаю з полегшенням: все, я вдома, на рідній землі! Це особливі відчуття! І прикордонник саме та людина, яка в цей момент знаходиться поруч. Хочу їм побажати мирного неба над головою і щоб швидше настав той час, коли вони будуть пишатися країною, кордони якої охороняють.

Я не раз замислювався над історичним ходом подій у державі. Так, війна на Сході затягується, противник досвідчений та жорстокий. Перечитуючи історичну літературу та зіставляючи події, відчуваю, що ми з росіянами дуже різні за ментальністю та поглядами на життя. І щоб вистояти, нам необхідно витримати цей важкий період, бути згуртованими. І тоді ми обов'язково переможемо! ■

■ ДУХОВНІСТЬ

У МОЛИТВІ ЗА УКРАЇНУ

Близько сотні українських воїнів і капеланів здійснили паломництво до французького Лурда, під час якого відвідали відомі європейські святині та поспілкувалися з Папою Римським Франциском.

Ярослава МЕЛЬНИК

Вже 21 рік поспіль українська делегація бере участь у Міжнародному військовому паломництві до Лурду. Цьогоріч до загально-визнаного місця молитви і зцілення військових з усього світу українські прикордонники, армії та бійці Національної гвардії направилися під проводом Єпископа Жовківсько-Сокальського Української Греко-Католицької церкви владика Михайла (Колтуна).

Дорогою до Лурду прочани відвідали історичні та релігійні пам'ятки Польщі, Чехії та Німеччини. Згодом біля храму Святої Бернадети була спільна молитва із проханням до Господа «Даруй нам мир!», у якій взяли участь понад 12,5 тисячі військовослужбовців із 43 країн світу.

■ ЗІРКИ НА ПОГОНІ

від 23 травня 2017 року № 500-ос відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», Положення про проходження громадянами України військової служби в Державній прикордонній службі України та з нагоди святкування Дня прикордонника:

ПРИСВОТИТИ ЧЕРГОВЕ ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ ДОСТРОКОВО:

по Адміністрації Державної прикордонної служби України

полковник підполковнику ДЕМЧЕНКУ Андрію Олександровичу

підполковник майору КОСТІНСЬКОМУ Сергію Вікторовичу

по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

майор капітану БОЯНІВСЬКОМУ Роману Володимировичу

по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

Зворотній маршрут української делегації пролягав через Італію, Австрію та Польщу. Тут визначною подією для наших військових і капеланів стала участь у загальній аудієнції з Папою Франциском у Ватикані. Вперше за останні роки українці отримали місця у пріоритетному секторі буквально за 20 метрів від Понтифіка.

– Не перестаю випрошувати в Господа миру для дорогої української землі, – підкреслив Папа Франциск на загальній аудієнції. А вже після офіційної частини Святіший Отець запросив українських воїнів до спільного фото та особистого спілкування, де наші хлопці подарували йому український прапор.

Також під час аудієнції з Папою українські військові презентували вже відомий в Україні фотопроєкт «Переможці-2», герої якого – поранені воїни АТО – також були у складі української делегації військових паломників.

Окрилені благословенням Понтифіка прочани вирушили на рідну землю. Це паломництво запам'ятається кожному з них на усе життя, а промовлені молитви за мир в Україні обов'язково здійсняться! ■

від 25 травня 2017 року № 512-ос по Азово-Чорноморському РУ ДПСУ

полковник підполковнику ТЕПЛОМУ Олегу Володимировичу

по Національній академії ДПСУ імені Богдана Хмельницького

підполковнику ЛЯШЕНЮКУ Вадиму Вікторовичу

підполковник по Східному РУ ДПСУ майору КАМІНСЬКОМУ Володимиру Андрійовичу

від 29 травня 2017 року № 525-ос по Східному РУ ДПСУ

підполковник майору ЛЕВЕНЦОВУ Олександрі Сергійовичу

по Північному РУ ДПСУ майору ДАНИЛЮКУ Андрію Ігоровичу

майору ТУДОРОВІЙ Світлані Василівні

Управління
кадрового менеджменту АДПСУ

■ ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Рідні та друзі вітають Юрія ЗАНОЗА із присвоєнням першого офіцерського звання – «молодший лейтенант» і бажають подальших успіхів у нелегкій службі на лінії кордону!

Рада та актив Одеської обласної громадської організації «Ветеран кордону» щиро та сердечно вітають керівництво, персонал і ветеранів Одеського прикордонного загону з нагоди 96-ої річниці з дня створення частини, а також із 65-річним ювілеєм полковника у відставці КОРЖА Ігоря Федоровича, капітанів у відставці – ПОГОРІЛОВА Віктора Валентиновича, ЧЕРНЕНКА Петра Олексійовича, старшого прапорщика у відставці ЛАПОУХОВА Сергія Федоровича, вдову ГЕРШУН Галину Іванівну, з 50-річ-

чям полковника запасу МЕЛЬНИЧЕНКА Володимира Івановича, з 75-річчям вдову ПУШКАР Ольгу Григорівну; із 45-річчям прапорщика запасу БУРЛАЧЕНКА Віталія Івановича та іменинників червня: полковника у відставці СВІНОВА Петра Миколайовича, підполковників у відставці – ЯКУШЕВА Григорія Миколайовича, КОЗУБА Олега Вікторовича, ДОБУ Павла Андрійовича; старших прапорщиків запасу ЛЯЩЕНКА Валерія Володимировича та НОСКОВА Павла Павловича; рядового у відставці голову Суворовської районної організації ветеранів воїнів Афганістану м. Одеса МИЛЬНИКОВА В'ячеслава Леонідовича!

Бажаємо міцного здоров'я, сімейного благополуччя та чистого неба над головою!

■ РОБОТА З МОЛОДДЮ

Шоу до дня випускників

Під час свята останнього дзвоника в 270-й та 259-й столичних школах прикордонні кінологи продемонстрували натренованість і веселий норв своїх чотирилапих помічників.

Володимир ПАТОЛА,
фото автора

Провести показовий виступ для школярів ініціював керівник ветеранської організації «зелених кашкетів» генерал-лейтенант у відставці Анатолій Макаров. Вартові рубежів з радістю відгукнулися на запрошення ветеранів і освітян.

– Було створено зведену показову групу, – розповідає начальник кінологічного відділу управління прикордонної служби Адміністрації Служби полковник Михайло Вдовенко. – До її роботи долучилися представники Кінологічного навчального центру, ОКПП «Київ», Сумського та Чернігівського прикордонних загонів – разом 11 кінологів зі службовими собаками. Під час виступів вони демонстрували робочі якості собак: слухняність, навички огляду транспортних засобів, багажу, вантажів, виявлення наркотичних та вибухових речовин на тілі людини, елементи циркового дресирування, фізичного затримання та конвоювання правопорушників. Ми намагалися показати, що наші собаки не є небезпекою для порядних громадян, для

дітей, і навіть пішли на деякий ризик, запропонувавши школярам взяти участь у деяких виступах як помічники.

Протягом усієї програми лив рясний дощ. Змогли собаки та їхні кінологи, доводилося прикривати камери кореспондентам. Незважаючи на це, вартові рубежу відразу захопили увагу юних глядачів. Як тільки перші вівчарки та спаніелі ступили на смугу перешкод – периметр чималого майданчика став тісним від глядачів.

Кінологічне шоу було яскравим та феєричним. Відчайдушні стрибки через кільця з вогнем, безстрашні атаки озброєного порушника, що веде вогонь по прикордонному наряду, люті затримання й конвоювання утікача з холодною зброею змінювалися веселими та безпосередніми цирковими трюками за участю дітей, пошуком закладок у конструкції автомобіля, а то й просто, захованих на тілі юних добровольців. Радості наймолодших учасників свята не було меж.

– Останній дзвоник – завжди дуже зворушливе та довгоочікуване свято, – поділилася враженнями вчитель математики 270-ої школи Деснянського району міста Києва Ольга Лисенко. – Особливе місце сьогодні зайняв виступ наших прикордонників. У важкий час дуже важливий особистий приклад справжніх чоловіків для наших хлопців і дівчат, яким ще тільки обирати свій шлях у житті. А службові собаки, їх уміння та дресура взагалі вище всяких похвал. Дякуємо усім! ■

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Чергова по номеру
Аліна ДАНИЛЮК

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15
Замовлення: 54560
Наклад: 6300 прим.

З питань розміщення реклами звертатися у відділ медіа-проектів та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 239-84-75

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@dpsu.gov.ua
kordo@ukr.net